

Nevelési képes szaklap a serdülő ifjuság számára

Megjelenik minden vasárnap egy iven.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos

M. KALOCSA RÓZA.

Szerkesztői szállás: Szénatér József utca 1 sz.
(hova a kéziratok és előfizetési pénzek küldendők.)

Előfizetési föltételek:

Egész évre	6 frt — kr.
Félévre	3 „ — „
Negyedévre	1 „ 50 „

Hamzár. *)

Sötét hír jött Merseburgról,
Oda Zoltán, — serge!
Fogoly Árpád hősi sarja, —
Börtönében szegény marja, —
Népe földig verve . . .

Etelének vára gyászban,
Asszonya a várnak,
Deli Hamzár, Marót lánya,
Kebelét a bú-gond bányja . . .
— Parancsára várnak.

Dali ifjak, edzett hősök,
A ki harezra bátor!
(S ki nem bátor?) késni vétek,
Sajog e seb, enyhítsétek;
Induljon a tábor, —

És a merre megy ellenre
Fegyverével írja,
Hogy uráért száz halállal
Hős tusát, a ki nem vállal,
Nem is Etel sarja . . .

Sietett az ifju hajnal
Bámulni e serget.
Sisak csörren, — kard meependül, —
Szökken a mén, — kolesag rezdül . . .
Nyomban sűrű felleg . . .

Kolpán fia bárdos Botond
A sereg vezére.
Tas fia Lél, Ösöb, Velek, —
Mind sugár eser, s szinte velek
Az egész had népe.

Hát az ifju, — vezér arczán,
Rózsaszál lengése . . ?
Neve ninesen, sisak zárja, —
Nyugta ninesen, boszu-vágya
Fészkelte be szívébe . . .

Halad a had, — vészes árként
Terem a határon.
— Napnyugatról ki az szembe,
Nemes ménen, oly levente
Kevés egy országon, —

*) Hamzár Zoltán fejedelem hitvese, Marót lánya Etelevárban, tehát Buda várban képzeltük őt.

Magas mint a fenyű ága, —
Cédrus-kerek természet, —
Pánczél, sisak, kard, buzogány,
Párduczbőrrel széles vállán,
Csak magyarnak termett? . .

„Hova, hova, büszke vezér!
Büszkébb sólyom haddal?“
„A boszura, szép levente,
Jöszte hadba, e seregbe
Menyköves karoddal . .“

„A boszura majd egyébkor,
Havak évek múltán!
Nemes nép te, nemes népem“ —
— Sisakrostély pattan s épen
Áll előttük Zoltán. —

„Merseburgnál hullt el népem,
Nem gyáva halállal;
Élek én és nemzetemnek
Karjaim babért szereznek
Hadur szent kardjával . .“

— — Ott áll Zoltán . . s mint a szikra
A kemény kovából:
Nyílt sisakkal a névtelen
Ifju bajnok, kívül terem,
— A sereg elámul — —

Hamzár! — volt a hangos szózat
Elámultak ajkán;
Kardot kötött gyöngé karja. —
Kész halni, ha úgy akarja
Hadur s boldogsága.

Hamzár! Hamzár! hangzott tovább
Elámultak ajkán:
De keblére zárja hévvel,
A leghévebb öleléssel
Deli nejét Zoltán! —

BERÉNYI SOMA.

Hunyady János.

Történeti elbeszélés.

(Vége.)

Talán meglepte önöket kedves kis barátim, hogy Jani egyszerre csak oly merész lett, s csekély számú fegyvereseivel elég vakmerő volt Ikács bég seregét megrohanni.

Hanem önök tudják, hogy ő mily korán megedzette lelki, testi erejét. A munka pedig kedveseim, gyorsan kifejti az erőt, s megérleli az értelmet. És már maga azon nemes gondolat: egy hős magyar vezér életét, saját élete kockáztatásával is megmenteni, mindinkább eltölté keblét lovagi bátorsággal; s azon méltó büszkeség: saját erejére bizni magát, minden lehető tétovázást száműzött kebléből; sőt a legnagyobb bátorsággal ruházta őt fel annyira, hogy ime a vidéken hirtelenében összegyűjtött s nagyobb részt pásztorembe-
rekből álló kis csapatával oly hősies s páratlan tettet vitt véghez, melyhez hasonlót alig találunk a történelemben

A mint Jani ily hirteleni megrohanásával a törököt megverte, sőt Péterffy életét is megmentette, a levente így szólott hozzá:

„Mond meg nekem hős ifju, ki vagy te, ki ily váratlan megjelenésed által nemcsak az én életemet mentetted meg, de Szerbiának is oly nagy szolgálatot tettél, — mond ki vagy?”

„Én szívvvel, lélekkel magyar vagyok,” — viszonzá az ifju hős, — Péterffynek nem kis bámulatára, ki alig akart szavainak hinni?

„Magyar? — kérdé még nagyobb csodálattal a hallott felelet után a levante, — „magyar? és hogyan vagy mégis itt, s miként küzdesz Szerbiáért?”

„Ha meghallgatod, röviden elmondom életem történetét” — viaszonzá Jani.

„A legnagyobb örömmel, hiszen égek a vágtyól tudni ily hős nevét, ki születésére nézve nem szerb, s életét kész érette mégis feláldozni!” — szólt a lelkesültség kifejezésével arcán Péterffy.

Jani ekkor elmondá életéről mindazt, a mit önök már kedves kis barátaim és barátnőim róla tudnak; ezután elmondá azt is, hogy a mint meghallotta, mily veszélyben van a hős magyar vitéz, kinek segélyére Csáky és Maróthy nem jöhettek többé, mivel a törökök mindenütt elállták utjokat, sőt mert ők magok is tetemes vereséget szenvedtek előbb: ő bejárta a közeli falvakat, pusztákat s a lelkesültséget hívó szavával buzdíta minden harczképes embert csatára, hogy mentse meg a hőst, s ez által Szerbiát; mert ha ez sikerül, ekkor egészen más fordulatot veend a harc, s neki reménye van, hogy a szerencse kockája részökre fordul.

Felhívásának eredménye az lett, hogy mindenki, a ki csak tehette, örömmel csatlakozott zászlója alá; ő pedig semmi fáradságot nem kimélve, sietett azon vidékre, hol a magyar hős Péterffy veszedelmes helyzetét lenni tudta.

A mint ezeket hallá a levante, mindinkább bámulta a hős ifju bátorságát, s azután így szóllott hozzá:

„És most remélem, visszatérsz honodba, hiszen tudom, meynyire szeretheti az hazáját, ki idegen földért is ily nemesen harcol; s megvallom, nem is foghatom meg, hogy azt mind eddig nem tevéd.”

„Igazad van,” — viszonzá az ifju, — „lelkem e perczen is édes hazámmal foglalkozik, s annak boldogságáért, ha száz életem volna is, örömmel feláldoznám mind.”

„De te tudod hős levante, mert hiszen elmondtam neked életem történetét,” — folytatá beszédét Jani; — hogy mily sokkal tartozom én nevelő atyámnak, a hős és lovagias Stublics Györgynek. Kötelességem tehát e férfiú iránt hálámat leróni. És ha magamat méltónak bizonyítottam nevelő atyám szeretetére és becsülésére, s ha kivívtam magamnak az elismerést honfitársaim részéről: volt szándékom a Zsigmond király által küldött segédsereghez

esatlakozni, s bár mennyire fáj is szívemnek Szerbiát s nevelő atyámat elhagyni, — imádott hazámba, Magyarországba veletek visszatérni, hogy azután életemet, véretem felajánlhassam a királynak a hazáért!

Péterffy a csodálat egy nemével hallgatta az ifjút, s beszéde alatt mindinkább meggyőződött arról, hogy ez ifju hős mennyire szereti hazáját, s mily boldog leend, ha hazájáért küzdhet annak elleneivel.

Azután jobbját nyujtva az ifjunak, Csáky és Maróthy elé vezette, kik megtudva, hogy mily hősiességet vitt véghez, a legnagyobb örömmel fogadták.

Jani pedig kedves kis olvasóim, végtelen boldog volt, a mint rövid idő múlva, hazája szent földére lépett, s egyszerismind szívében néma esküt tőn, hogy hazája boldogságáért fog utolsó lehelleteig küzdeni.

És a fogadást kedveseim, soha senki nála jobban, igazabban be nem töltötte.

SOMODY JÓZSEF.

A szomszéd gyermekek és a herceg.

HOFFMANN FERENCZ BESZÉLYE.

I.

A hálás gyermekek.

Gyönyörű őszi délután volt. Mintha még egy nap elkésett volna a nyárból, oly melegen sütött a nap a fák sárguló leveleire, melyek itt-ott élénk piros színt öltöttek, hogy azután lehulljanak. A délfelé röpülő madarak letelepedtek pihenni a fa ágaira s csicseregtek, mint nyári reggelen; míg egy-egy elkésett pillangó tova röpkedett az enyhe légben, úgy nézett ki, mint egy lehullott falevél, melyet a szél magával visz.

E szép idő mindenkit a szabadba esalt s a szomszéd gyermekek is ott ültek a nagy hárs alatt egy korhadt padon s nagy bölcsen társalogtak ama madárkáról, mely a fa csúcsáról kedves dalát hangoztatá. Sándor azt állítá, hogy rigó, Friczi azonban kétségbe vonta; Margit és öcsese Vilmos esendesen hallgaták vitájukat.

— Te ugyan még soha sem láttál rigót, Sándor, ugye? kérde Friczi, miután ellenfele sötétbarnának sárga foltokkal, mondá e madarat.

— Nem láttam, felelé Sándor, míg üde arcza pirosabb lett a szokottnál. Hanem abban a képeskönyvben, melyet keresztatyámtól kaptam, így van lefestve.

— No az ugyan szép rigó lehet! Kaczagott Friczi. Ne hagyd magad bolonddá tenni! Tavaly nyáron nagybátyámnál voltam a ki erdész, vagy felügyelő, nem tudom én; elég az hozzá, minden nap kimentem vele az erdőre s ő mutatott nekem elég rigót. Fekete az Sándor, esőre sárga, és bizony jobban tud énekelni ennél a borosrigónál. Én csak tudom!

Sándor nem akarta magát megadni.

— Majd elhozom könyvemet! Ami abban van, azt inkább elhiszem!

E szavakkal fölugrott s a közellévő házak egyikébe beugrott s nemsokára egy szép képes könyvvel tért vissza. Soká lapozgatott benne, egyszerre elpirult s becsapta könyvét.

— Nos mi ujság, Sándor? kérde Friczi.

— Semmi! volt a válasz, mire Friczi hangos nevetésre fakadt s Margit is kaczagott.

— No hisz gondoltam! mondá, én csak ismerem a rigót! Soh se boszankodjál, Sándor, atyám azt mondja: tévedni emberi dolog!

Miért ne tévedhetnél te is? De mutasd csak könyvedet, még soha sem láttam, talán nem szabad kihoznod?

— Nemám válaszolá Sándor kibékülve. Anyám elzárja, nehogy bepiszkoljam, mert akkor keresztatyám megharagudnék s nem adna karácsonra semmit.

— Természetesen, mondá Friczi. De mivel most itt van, majd megnézegetjük, Margit hajtogatja a leveleket ő legovatosabb. Akarod Sándor?

Sándor átadta a leánykának a könyvet s ők körülállották. Margit szépen magyarázhatta az egyes képeket, ő egy évvel idősebb volt a fiuknál s rajzolni is tanult az iskolában, tehát jobban értett hozzá.

Míg a gyermekek a képeket nézegették a házsoron egy ajtó feltárult s egy kopott, de tiszta egyenruhás öreg katona lépett elő. Megállt az ajtóban, körültekintett megpödörve ősz bajszát.

Megpillantva a gyermekeket feléjük igyekezett mankójával. Egyik lábát térden elvitte a golyó a szegénynek így falábon kellett mennie. A hárs mögé állt, nem akará a kis nézőket háborgatni, de mégis kíváncsi volt hallgatni, mit beszélnek együtt.

Azután leült az elhagyott fapadra, s fejét botjára támasztva hallgatta a madár füttyürzését, míg olykor mosolygott, ha a fatulsó oldalán a fiuk valamelyike bohókás megjegyzést tett egyik

másik képre. A könyv hamar átlapoztatott, azután következtek a dícséreték.

— Szeretném, ha atyám nekem is venne egyet karácsonra! sohajtá Vilmos a cipész fia, ki ama zöldablakos házban lakott.

— Én is szeretném, jegyzé meg Friczi, de nem is álmodhatom róla. Atyám azt mondja drága idők járnak s nem is kapok semmit karácsonra. De ezt nem hiszem, mert mindig ezt mondta, mégis mindig adott.

— Atyám is azt mondja, nem jól megy a takácsnak, szóló Sándor. Azért mégsem jó lenne, ha üres kézzel maradnánk.

— Én sem nagyon szeretném, de azért nem boszankodnám miatta, mond Margit, hisz szülőink annyi jóval halmoznak el ugyis, hogy hálátlanság volna tőlük többet követelni. Én már régen gondolkodtam, mivel lehetne szeretetemnek s hálámnak valami nagy jelét adni!

— Azt meg lehetne tenni, felelé Friczi, gondolkodás után szólt: Ajándékozzuk meg mi őket karácsonra!

— Jó lesz! kiáltá Sándor, tegyük meg!

— Tegyük ám! jegyzé meg Vilmos, de ahhoz pénz kell. Pénzt pedig hol veszünk? nem lehet azt uton találni.

A gyermekek elnémultak. Friczi azonban nem akart ebben megnyugodni. Ő már tudott eszközt, csillogó szemei legalább azt mondták.

— Azt hiszem, mind úgy szeretitek szülőiteket, mint én mind oly hálával viseltetek irántuk. No! nem is kétkedem benne, ne nézz oly haragosan rám Sándor. Akarjátok azt, amit én?

Miután a többiek igent intettek, Friczi folytatá:

— Pénzünk nincs az igaz, de szerezhetünk. Azt kérditek hogyan? Figyeljete! oda át lakik öreg barátunk a jó Ehrenfried. — Az öreg a hárs mögött kíváncsivá lőn. — Jó ember ő bár ugy néz ki hosszú bajszával mint egy vasevő.

— Gonosz fiu! mormogá a vén katona, az emlegetett ősz bajuszt pödörve. Friczi folytatá: Ugye mikor nekünk olyan szép dolgokat mesélget, háza előtt, kőpadján ülve, keze sohasem tétlen, hanem szebbnél szebb kosarakat fon s azt befesti?

— Az igaz, de csak nem akarsz tőle pénzt kérni?

— Ugyan mi jut eszedbe? Elmegyünk hozzá, megkérjük, tanítson meg olyan szép kosarakat fenni, azután szorgalmasan dolgozunk s a kész munkát beviszszük Berlinbe, hol megadják az árát.

— De jó lenne! mondták a gyermekek. Vilmos azonban fejét rázta:

— Nem teszi meg az öreg! nem teszi meg! Nem bajlódik ő velünk!

— Akkor nem ismered e jó katonát! védelmezé Friczi. Nem eleget tett ő már kedvünkért. Lapdát, csigát, horgot készített már nekünk eleget. Ő segítségünkre leend.

— Igazad van fiam! dörgött egy mély hang a fa mögött. Szeret titeket az öreg Ehrenfried.

— Lám hallgatózott, kiáltá Friczi, a mint az ősz előlépett. Csak nem szökik el a hadi cselektől. De annál jobb, legalább tud mindent bátya. Mit szól hozzá?

— Azt, hogy te jó fiu vagy, viszonzá az öreg. Aki tanulni akar, az könnyen tanul. Majd fonogatunk szorgalmasan. Mit vesztek azután szülőiteknek azon a sok pénzen?

— Azt nem könnyű meghatározni. Valóban magára vállalja tanításunkat?

— Természetesen! Holnap délután három órakor jelenjetelek meg, egy feltételt azonban szabok.

— Mit?

— Hogy ki ne fecseggjétek a dolgot, mondá a vén katona. Szülőiteknek nem szabad semmit előre tudni, csak úgy lesz tökéletes az öröm.

E párbeszéd után, melyet Friczivel, az indítványozóval folytatott a jó Ehrenfried haza sietett, hogy lakását rendbe hozza s műhelyében minden szükséges kellék készen legyen a munka megkezdésére. A gyermekek is jó kedvvel, könnyű szívvvel mentek szüleikhez, kik nem is sejtették, mi forr e kis fejekben. Egymás közt nem győzték az ősz vitéz jószívűségét dicsérni.

II.

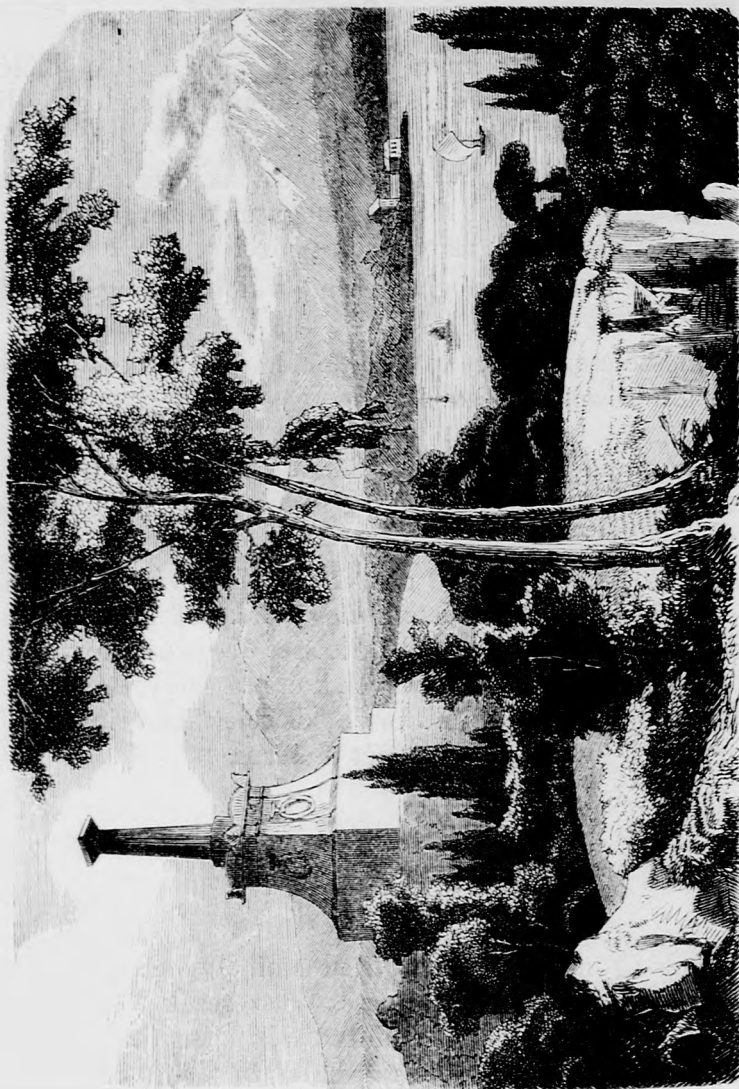
Az idegen fiu.

Volt élénkség másnap Ehrenfried műhelyében! A sok kéz mozgott folytonosan s vig elbeszélések fűszerezék e különben is mulatságos foglalkozást. Egy hét múlva szép látszatja volt a munkálkodásnak. Szebbnél szebb kosarak halmaza feküdt egy sarokban többnyire szépen befestve. A festést az ügyes Margitra bízták.

— Most megakasztjuk a munkát, szól egy napon az öreg katona, miután átolvasta a kész kosarak számát. Nád és szalmakészletem elfogyott, most már szorgalmunk gyümölesét igyekezzük pénzzé tenni. Nevezzünk ki egy kereskedőt és pénztárnokot, de gyorsan, még ma hozzá kell látni.

A gyermekek természetesen az öregre bízák a választást, de az nem akart beleavatkozni.

— Majd segíték hát én, szólt a fűrge Friczi. Pénztárnokunk öreg barátunk Ehrenfried lesz, kereskedőnek pedig én ajánlkozom. Jó lesz?

Kosciusko emléke

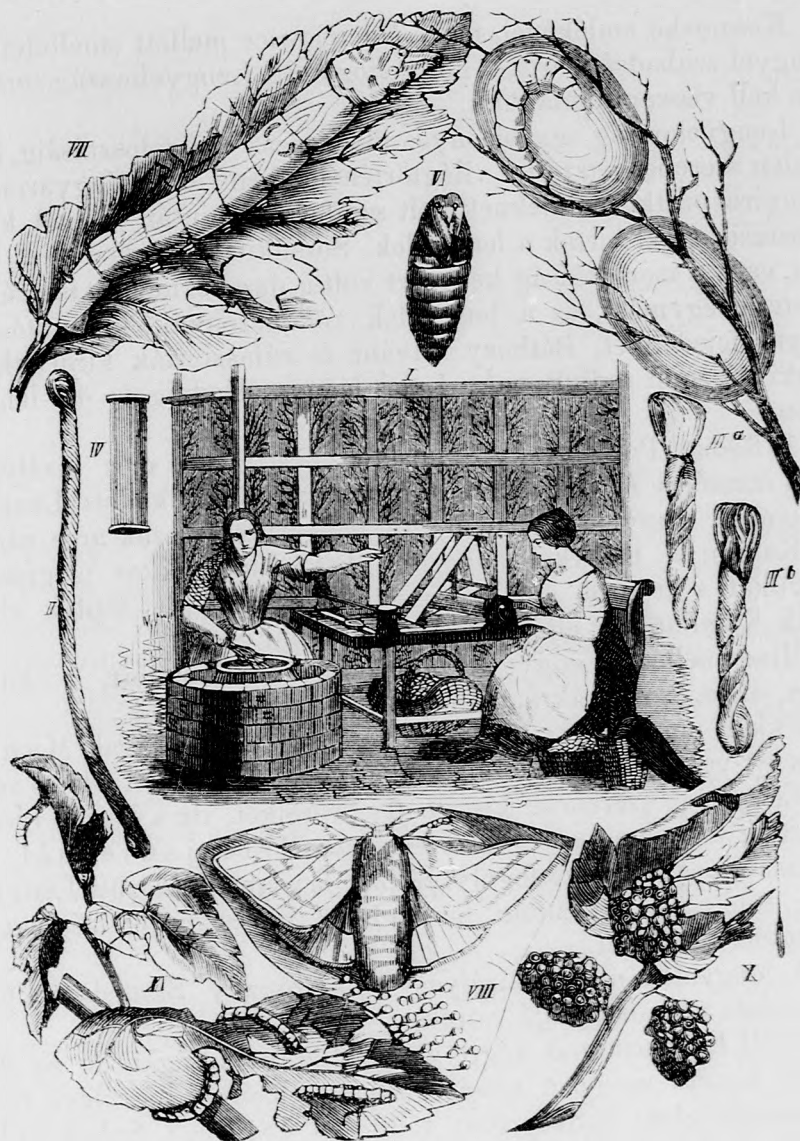
Mind beleegyezett, csak Ehrenfried tett hivatalára ellenvetést.

— No, no apó, ne utasítsa vissza, nekünk olyan ember kell, ki pénzzel tud bánni. Azután kereskedőnek azt hiszem én vagyok legalkalmasabb, miután elég bátor vagyok.

— Az már igaz, hogy bátorságod egy kicsit túl is megy a

határon, felelé az őszi hadfi mosolyogva. Kinevezlek tehát berlini kereskedőnek azon kedvezményel, hogy mesterségedtől nem kell adót fizetned.

— Jól van! nevetett Friczi, a kereskedő ház megvan alapítva

A selyembogár.

„Ehrenfried Friczi és társai“ céggel. Csak legyen olyan jó bátya és ragassza az árucikkekre árait, mert majd drágán adom az olesóbbat.

(Folyt. köv.)

Kosciusko emléke.

Képpel.

Kosciusko emlékénél, mely Maciejowice mellett emeltetett, hol a lengyel szabadságharcz e hőse elfogatott, Lengyelország történelmére kell visszaillesztanunk.

Lengyelország egy bizonyos ideig, azaz első felosztásáig, jelentéktelen szerepet játszott a világtörténelemben. Mint Magyarország, többnyire pártküzdelmeknek volt színhelye, miután szabad király választási joggal bírtak a lengyelek. Sorsuknak e rokonszerű volta miatt, vagy a szomszédság kedvéért volt-e, de e két nemzet testvérnek tekintette egymást, és a lengyelek rokonszenvük kimutatásáért, magyar fejedelmet, Báthory Istvánt is választották királyuknak. Azonkívül, mint tudjuk, nagy Lajos leánya, Hedvig is ült lengyel trónon.

1763-ban Poniatovsky Stanislaw választatván meg királynak, gyáva személye által II. Katalin orosz ezárnő uralkodott Lengyelországon. A lengyelek ezt nem szívesen tűrték és csak arra vártak, míg Katalin a törökkel háboruba keveredik, ekkor megfoszták királyukat a trónról s a poroszokkal szövetségbe léptek vissza akarák Katalintól az elfoglalt részeket venni.

Mindemellett Lengyelország kétszer felosztott, a hitlen porosz, orosz és osztrák hatalom között.

Ekkor támadt fel a hős Kosciusko barátjával Mandalinszky-val, és egy a hazája szabadságát kiküzdeni akaró sereg élén. Egy ideig szerencse kísérte fegyvereiket, de a három részről összegyűlt tulnyomó erő végre legyőzte Maciejowicenál, hol Kosciusko megsebesülve fogolylyá lőn. E csata határozott Lengyelország fölött, mely ezután harmadszor is, és pedig véglegesen felosztott 1795-ben.

A lengyelek utolsó királya, Poniatovszky Stanislaw Pétervárra, orosz védnökség alá vonult.

I. Pál Kosciuskonak végre visszaadta szabadságát, de az nem akarván hazája szomorú sorsát látni, — életének hátralevő részét Franciaországban és Svájcban tölté, hol 1817-ben, Solothurnban meghalt. Hullája tért csak vissza szeretett hazájába, melynek szent szabadságáért oly hévvel, önfeláldozással — s mégis hiába küzdött.

A lengyelek feledhetlen hősiük emlékére, egy jelet emeltek a csatatéren, melyhez el-elvándorolnak, mintha az megtudná nekik mondani, mi lesz ennek a vége.

A selyembogár.

Képpel.

Miután Ilonka a mult számban a selyembogárról beszélt, tehát kérelmére adjuk e képet, melyen e szorgalmas féreg minden alakban látható. Legfelül ott van egy levélen, mint hernyó, alább mint bábu, mely átváltozás a gubóban történik. Legalul pedig ott van a pillangó, mely csak azért furja ki magát szép selyem burkából, hogy két nap múlva megdögöljön. A tulajdonképeni kép, melyhez ez a keretet képezi, azon helyzetet ábrázolja, midőn a gubók forró vízbe dobatva, felgombolyíttatnak.

Kikelése után a selyembogár negyven napig hernyó, három hétig pedig a gubóban van, mint látjuk éle'e igen rövid, de nem tölti el haszontalanul.

Visszapillantások a múltba.

1821-ben május 5-én este 6 órakor múlt ki I. Napoleon Szent Helena szigetén. E férfitól a szellemi nagyságot még ellenei sem tagadhatták meg.

1757. évben május 6-án Prága mellett II. Frigyes porosz király, és Lothringi király hadteste összeütköztek.

1800. év május 8-án Keith angol tengernagy Genuát lövette.

1774-ben május 10-én halt meg XV. Lajos francia király, s helyébe lépett XVI. Lajos a nép kiáltási közt: le roi est mort, vive le roi!*)

1743. évben május 14-én esett el véres küzdelemben Vlaska a cseh hősnő, ki Libussa halála után sok hős leányt gyűjtött maga körül, — nem akarva a trónt férfinak átengedni. E leányok az akkori szokások szerént jártasak voltak a fegyvergyakorlatban s lovaglásban, s egész bátorsággal ostromolták Vissehrad erődöt, melyben akkor Przemisl ütötte fel lakhelyét. A leányok látva, hogy cz erőd nem oly könnyen elfoglalható mint gondolák, nem messze, egy sziklára szintén erődöt emeltek, Dievitz, vagy is leányvár névvel. A leányórség hősieen állta ki a megtámadásokat, és sokszor használtak eselt az ellenség megrontására. Így a többi közt egyszer, midőn észre vették, hogy legnagyobb üldözőjük és ellenségük Stirad gazdag főúr az erdőben vadász, egyike a leghősiesb leányoknak

*) Meghalt a király! Éljen a király!

Harka egy csapattal szintén az erdőbe ment, magát egy fához kötözteté, s maga mellé helyezteté vadászkürtjét és serlegét; serege pedig elvonult a bozótosba. A főúr vadászva azon uton haladt, s a leányt megkötözve látva, igen csodálkozott. A leány aztán egész mesét mondott neki, miként akart ő a leányvárból megszökni, de rajta vesztett, s most azért kötözték e fához, hogy agyonnyilazzák, mitől csak a vadászó főúr mentette meg; mert a leánysereg a közelő neszre megfutott. A főúr megoldozta a leány kötelékeit, ki serlegét emelte jóltevője egészségeért, s a főúr is ivott a serlegből, melyben álomital volt. A tartalékban lévő leánysereg a vadászokra rontott, s nagyobb részt lemészárolá, az alvó főurat pedig a leányvárba szállíták, s ott végezték ki. Ez amazonok hét évig tarták fel magokat, míg nem ők is esel áldozatául estek. Przemisl Vloskarral tudatta, hogy miután már öregszik, leányának fogadja, s a trónt néki engedi át. Vlaska hitt ez ígéretnek, és seregének legjobbrait előre küldte Vissehradba, hol azonnal fogságra vetették, mit meghallva Vlaska, serege megmaradt részével támadást intézett Vissehrad ellen, s ezen csatában esett el a fénirt napon.

Ilonka szünórái.

Jaj Istenem! be sok ember is van ezen a világon! s e közt a sok ember közt hányan vannak, kiknek mindegy, ha ünnep van is, vagy nem is. De azoknak nincs is dolguk! Mi akik egyik nap úgy mint másnap dolgozunk, tanulunk úgy-e bár, mi tudjuk, mi az ünnep: a pihenés, az öröm napja.

Mindenesetre legkedvesebb ünnepeink egyike az, mely a mult héten volt „piros pünkösdi“ napja. Vajon van-e köztünk pünkösdi királyné? nagyon szeretném tudni, mert ahhoz azután egy kissé más hangon kell beszélni, mint a többi halandóhoz, nagy méltóság a pünkösdi királyság!

E lap hazánk minden vidékén megfordul, eljut talán oda is a hol még nagyon divatban van a pünkösdi királyné választása. Rendesen a legszebb s legjobb leány nyeri a koszorut és e magas állását egy évig viselheti némi kis előjogokkal. A pórnépnél még sokféle hagyományos játék divik e napokon; versenyfutás, küzdés éppen mint a görögöknél az olympusi játékok, csak hogy nem tudom nálunk mi pótolja az ott annyira becsben tartott petrezselem koszorut.

A fővárosban ilyesmiről nem is álmodnak, mert a lakosságnak azon osztálya, mely az ilyen ősi szokásokat atyáról fiura hagyo-

mánykép öröklí, fentartja, nem magyar eredetű, és természeténél fogva úgy látszik nem volt fogékony az ily szokások átvételére. Ezek csendesen múlatnak, élelmiszerekkel jól ellátva korán reggel neki indulnak egy borzasztó nagy sétának, mely csak estve ér véget s magában foglalja a budai hegylánc minden magaslatát. Hisz pihenni csak ott lehet, homnan a szem gyönyörködtető látványon nyughatik. Valóban meglepően szép is a budai hegyek bármelyikéről lenézve, előttünk a várat látjuk, zöld fákkal borított bástyájával s mögötte terül a Duna síma tükre, azon túl a város, melyet lapály vesz körül. Ha valaki egyszer látta, megérti ebből, hogy szép, aki nem látta, ilyen leírás után természetesen nem alkot hat magának valami elragadó képet.

Ha jól emlékszem, ünnepelt írónk Jókai leírta a pünkösdi népünnepélyeket oly szépen, természetűn, mint csak tőle várni lehet. Élni látszanak azok a tőzs gyökeres magyar paraszt emberek, amint ünnepi köntösében egyik a másik után megjelenik. Hát még a versengző legények! Azután azok a leányok, a mint nemes vetélyllyel egyik a másiknak akarja adni az előnyt, míg nem az öregeknek kell közbe lépni s komoly tanácskozás után egész ünnepélyesen meghatározni, melyik legyen a nap királynője s ne más. Lehet gondolni mily nagy az öröm, mily zajos a mulatság, csak olyan tudja azt, aki ily népies mulatságoknak szemtanuja volt. Sokszor egyetlen czimbalmos képezi a zenekart de szivesebben hallgatják, mintha három katonai zenekar működnék, mert hisz ahoz énekelni is lehet, már pedig az ilyen zenekar trombitáit nehéz volna túlénekelni.

Különfélék.

E hó végével a királyi udvar Bécsbe megy, s a főrangú körök ott gyűlnek egybe az új udvari operaház ünnepélyes megnyitására. Az egyiptomi alkirály is váratik Bécsbe, s az udvari palotában készítenek lakást számára. Bécsből a többi európai udvarokat látogatja meg, mint mondják azon célból, hogy a suezai csatorna ünnepélyes megnyitására minél fényesebb vendégkoszort hivjon össze.

Gr. Andrássy Gyula miniszterelnök a P. N. szerint majdnem áldozata lón egy véletlen balesetnek. A budai temető mellett lovagolván, lova egy halottas kocsiól megijedt s megbokrosodva, a lovaszt levette, mialatt a halottas-kocsi egyenesen a megsérültnek tartott, s a legnagyobb veszély perczében lett feltartóztatva a miniszterelnök lovásza által.

Emich Gusztáv végnapjaiban szóval a Kisfaludy társaságnak 200 frtot hagyományozott, s az írói segélyegyletnek pedig 300 frtot; mely összegeket az örökösök a P. N. szerkesztőségének már által is adták.

A budai népnek három nagyszerű ünnepe, valódi népiünnepe szokott lenni évenként; az első husvét másodnapján, ekkor a vén Gellért hegyét lepik el, a második pünkösd másnapjára esik, midőn mindenki a „Svábhegy“re siet; a harmadik pedig Mária születés napján, melyet a Lipótmezőn ünnepelek. A pünkösd másodnapi e napokban tartatott meg, s déltájban már több mint 20,00 ember volt a hegyek közt. Volt mulatság, kintorna, cigány zene, táncz, nevetés és ének, míg nem este felé az eső véget vetett a jó kedvnek.

Pozsonyban e napokban egy gyorsfutó, lovasokkal versenyzett, s négyszer futotta körül a verseny kört, összesen mintegy négy angol mértföldet futva 26 percz alatt. A futó neve Cherry, ki nagy éljenek közt első ért a kitüzött célhez.

Sakktalány. — *Riedl Szidomiától.*

Az	e	Á	ben	zet	vi	ki	el.
kor	szív	fog,	zen	mort,	Ki	tünk	lág
vé	száz	Mi	s	él	ke	son	bu
sa	Ak	dy.	itt	fa	ősz	ban.	Min
szor	Ö	vált	dön	ész	den	csut	tart
ság	fel,	lesz,	lu	sze	kis	dog!	jó
van,	s	a	ba	a	ször	rig	vesz,
Mely	rát	mi	több	si	Oly	szép	bol

Megfejtési határidő jun. 17-ike.

Számrejtvény. — *Egy gyermekbaráttól.*

(A számbetűk titka e rejtvéynél nem olyan, mint a rendes, eltérő; figyelmeztetem azonban kis olvasóimat, hogy ne veszítsék türelmüket. Szerk.)

				Kedves kis megfejtők: ime itt egy talány,				
	9	3	10	1	Mindjárt e négy betű leszen egy név — leány.			
			8	2	7	Mig ezt ám a fiúk szeretik oly nagyon,		
			7	1	7	S emezt a kis lányok ölelik majd agyon.		
			6	1	7	Kinek-kinek kettő van e drága kincsből,		
	7	1	6	10	1	S ezen ritka példányt fogják a tengerből,		
			5	3	4	Hanem nem ily bajjal lehet ám megfogni		
			7	3	5	1	Ez állatot, hogyha kezdik ingerelni.	
			1	6	11	9	Mig ha ez az embert egyszer már meglepte,	
			8	1	6	Akkor szükségtelen ennek elzengése.		
	4	2	10	5	1	Jó ez ám husvétkor, de máskor is hogy ha		
3	4	5	11	6	1	A jó kis gyermekek ebből jönnek haza.		
			6	3	7	1	Nem fázik a vízben, télben egy lábon áll,	
			11	6	2	9	Ha pedig ez éri, többé lábon nem jár.	
	5	1	10	10	1	Hogyha bor már nincsen, víz is állhat benne,		
	6	1	8	3	5	Mig ez csak vizen jár, szárazhoz nincs kedve.		
	6	11	9	7	2	Szereti a madár s az ember is nyárban,		
5	1	6	11	8	1	De nem ugyan eztet ám semmi év szakban.		
			2	6	6	11	Sok nő és férfinak szükséges műszere,	
					6	2	S két első betűjét elhagyva: mi neve?	
			4	3	9	11	Nem röges, nem jeges, olyan mint a Duna	
	6	1	7	8	1	A mikor nem zajlik; s ez oly mint egy alma.		
			1	5	11	4	Egy elhalt színművész fiának a neve,	
			8	11	9	7	S hogyha szép az idő innen látni messze.	
					6	2	7	Fáj ez mindenkinek: férfinak és nőnek,
					4	1	4	Mig e növény között sok férgek felnőnek.
	4	3	4	1	5	A katona hordja, hogyha megy esatába		
	5	1	5	1	4	Spanyolt, angolt gyönyörködtet ennek viadala,		
	8	1	7	1	4	Pest negyében találjuk fel e községet.		
	7	11	9	7	1	S hogyha ez elpattan, ugyan gyorsan éget.		
			4	1	5	5	Nagyon és szép játék sok ember szereti,	
			5	1	4	1	Mig ettől az ember nem fog ám meghizni.	
	9	11	4	8	1	4	Mindennek szükséges a tisztaság végett.	
					4	2	9	Szereti a gyermek, hogy ha már megérett,
	4	11	4	5	1	Sokkal inkább mint ezt, melynek fanyar ize.		
			3	10	10	3	Minden embernek kell, különben nem élne,	
4	2	9	11	8	3	Ez pedig im itten a szerzőnek neve,		
							Most már az egészről kiki eltalálja:	
			1	—	11.	Hogy az ember költő s más is — de hát ki a?		

Megfejtési határidő jun. 21.

A tizenhatodik számban megjelent rejtvények értelme:

A sakkrejtvény:

Arany, ezüst koporsója,
Rázuhog a Duna árja,
S úgy elrejtí, úgy elzárja;
Soha senki sem találja
Atillának, hun királynak,
Mélységes mély sirt ásának;
Azt tartja a rege róla
Arany, ezüst koporsója.

Policzer Gyula rejtvényének minden sora más szót jelent.

A betűrejtvény: „Sajtó.”

Talányos kérdések:

Mi a 22 fele? $2 \cdot 2 =$ kettő.

Mi a 8 fele? $\frac{0}{0} =$ semmi.

Mi a 12 fele? $\frac{VII}{XII} =$ hét.

Melyik szó jelenti ugyanazt, ha kezdőbetűjét *f*-re, *t*-re vagy *m*-re változtatjuk? Fátira, Tátira, Mátira, mert ez mind „hegység.”

Megfejtették:

Ujságh István, Rötth Ida, Brück Száli, Falvay Flóra, Reviczky Sarolta, Soltész Erzsike, Brüll Izidor, Brüll Móricz, Brüll Eszter, Riedl Szidonia, Huszka Mari és Ágnes, Fankovics Vilma, Pasztélyi Nina, Mildner Kamilla, Zlatényi Mari, Kaecsanovszky Emma, Mészáros Kornélia, Hagara Mariska, Biener Etelka és Hermina, Walfisch Károly és Ilka, Rády Zsófi és Izabella, Plavetz Béla és Jenő, Sebestyén Zsigmond és Árpád, de Rivo Ilona, Vickenburg Pista gróf, Kubinyi Irma, Paál Mari és Nelli.

A kis posta.

Majthényi Flórának. Végre! Szives köszönet. Nem lehetne azt a lantot kissé félretenni? és egy olyan kis vigjátékot rögtönözni, a minőt csak öntől remélhetünk.

„Vegyének árváeskát” mentül előbb

jönni fog. Köszönet.

K. G.-nek. Kérése talán teljesíthető lesz.

„Pusztai éj.” Adni fogjuk.

„A jót mindenki szereti.” Nem sokára jönni fog.

„Egy családot ért szerencsétlenségek.” Tehetség látszik benne, de több gyakorlatra van még szükség.